

Temadag om økologiske græsmarker 15. sept. 2010

Produktion og næringsstofudnyttelse

Jørgen Eriksen, Karen Søegaard, Margrethe Askegaard
Mathieu Lamandé, Paul-Henning Krogh

AARHUS UNIVERSITET

Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet og Danmarks Miljøundersøgelser

Konsekvenser af store brug

- Længerevarende græsmarker tæt på gården
- Mindre produktive græsmarker af ringere kvalitet
- Ringe udnyttelse af næringsstoffer i græsmarken
- Kløvertræthed
- Ingen afgræsning langt fra gården
- Faldende jordfrugtbarhed langt fra gården

Det økologiske kvægsædskifte

Sædskifter

Indmark:

Udmark:

Byg

Byg

Kløvergræs

Kløvergræs

Kløvergræs

Kløvergræs

Kløvergræs

Grønkorn

Kløvergræs

Majs

Grønkorn

Lupin

Behandlinger i græs

1 Afgræsning/gylle

2 Afgræsning

3 Slæt/afgræsning/gylle

4 Slæt/gylle

5 Slæt

Indhold

Produktion

- Udbytter og gødningsrespons
- Eftervirkning af benyttelse
- Blandinger med rød- og hvidkløver

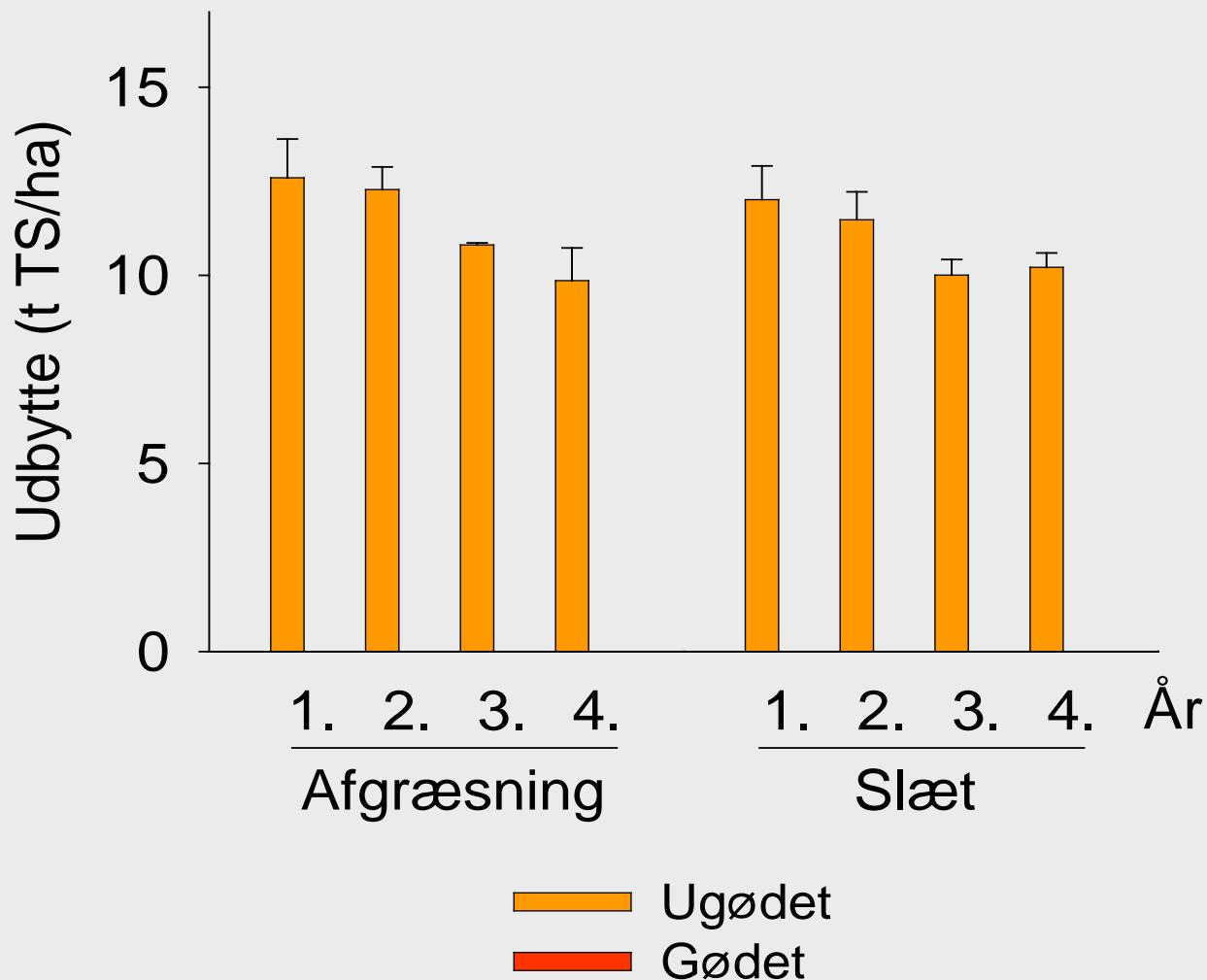
Næringsstofudnyttelse

- N-balancer og udvaskning fra græs
- Udvasning fra hele sædskiftet
- Kvæg-tramp, regnorm og udvaskning

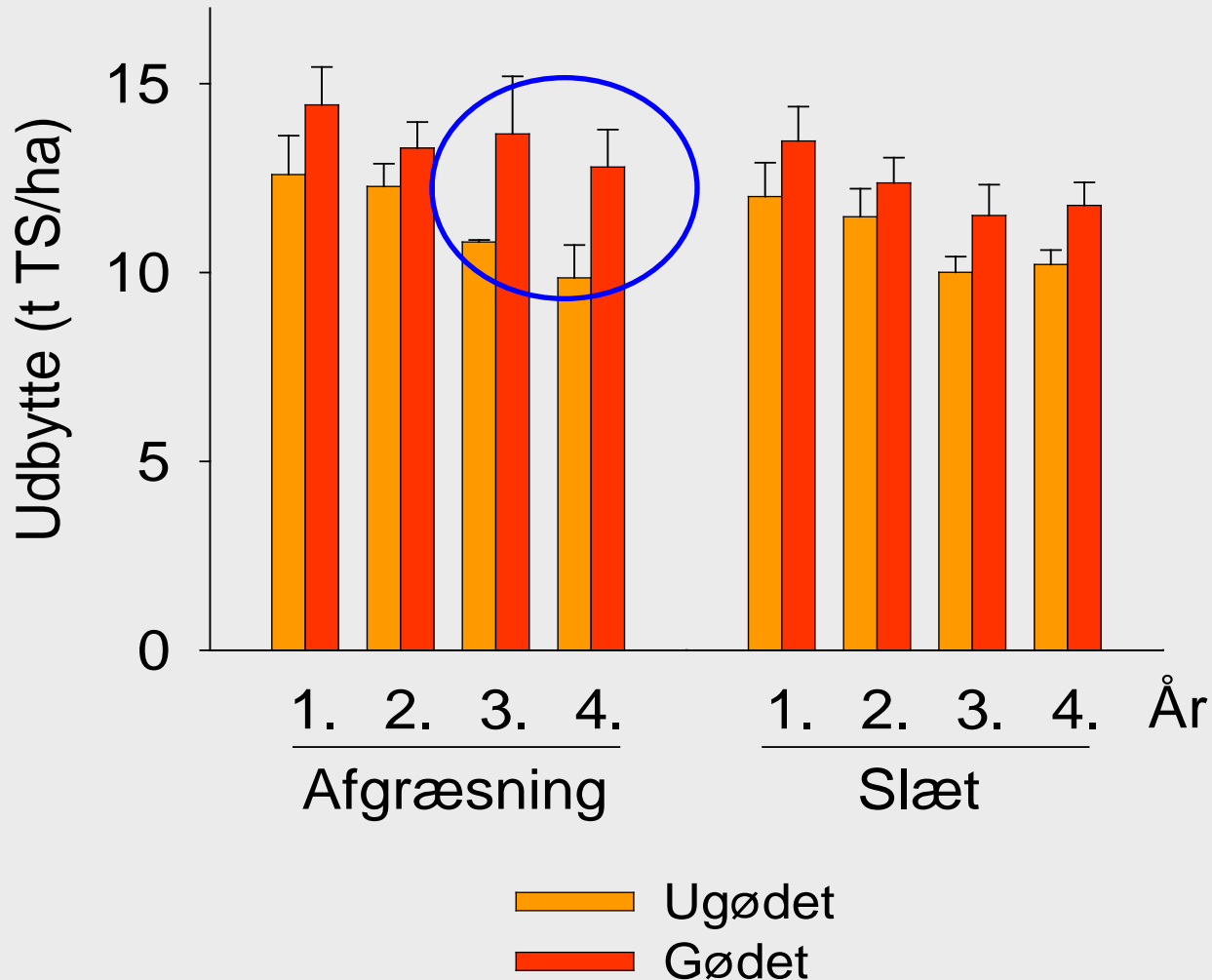

Udbytter og gødningsrespons

Udbytter og gødningsrespons

Eftervirkning af benyttelse Hvidkløver

Sidste års management

Udbytte 1. slæt

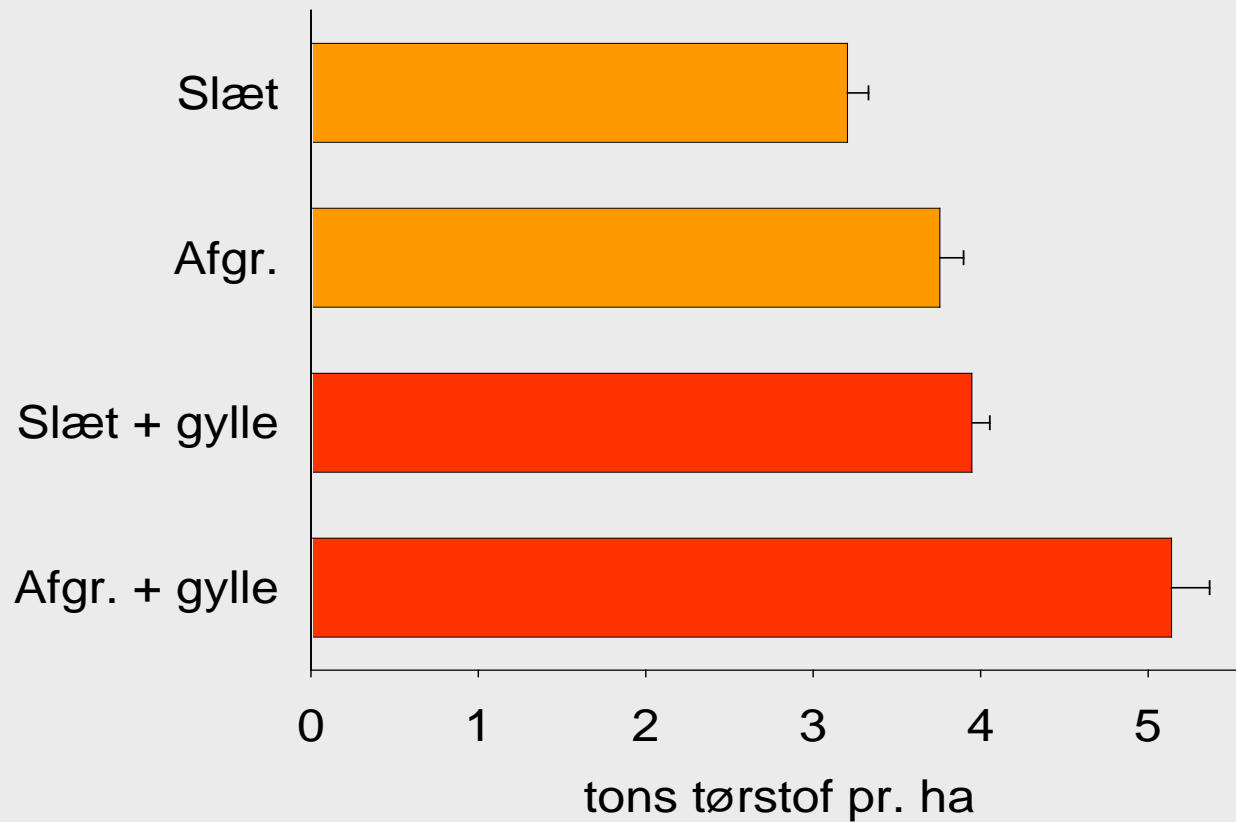

Eftervirkning af benyttelse Hvidkløver

Sidste års management

Udbytte 1. slæt

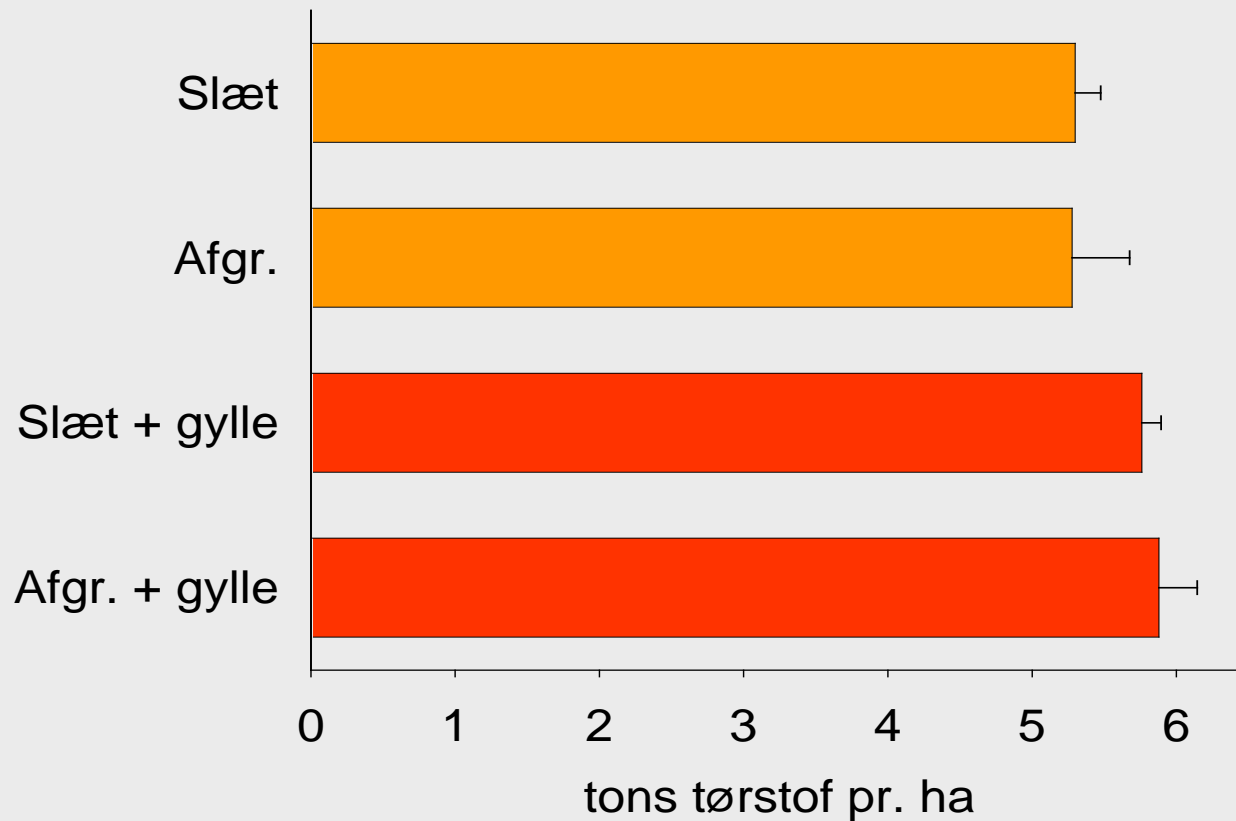

Eftervirkning af benyttelse

Rødkløver i blandingen

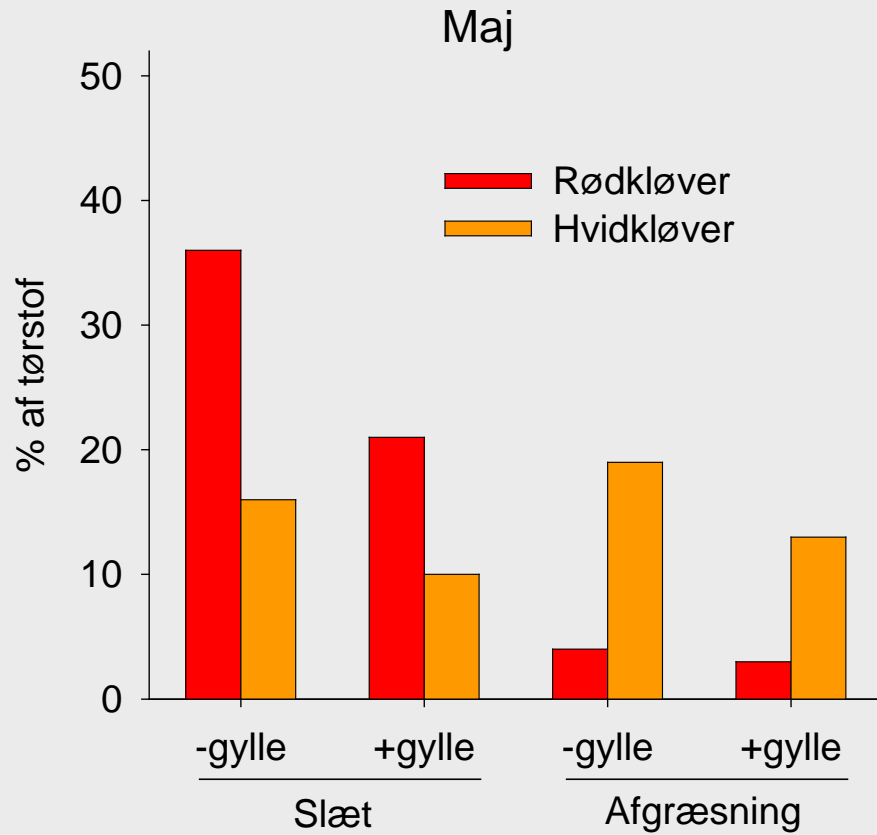
Sidste års management

Udbytte 1. slæt

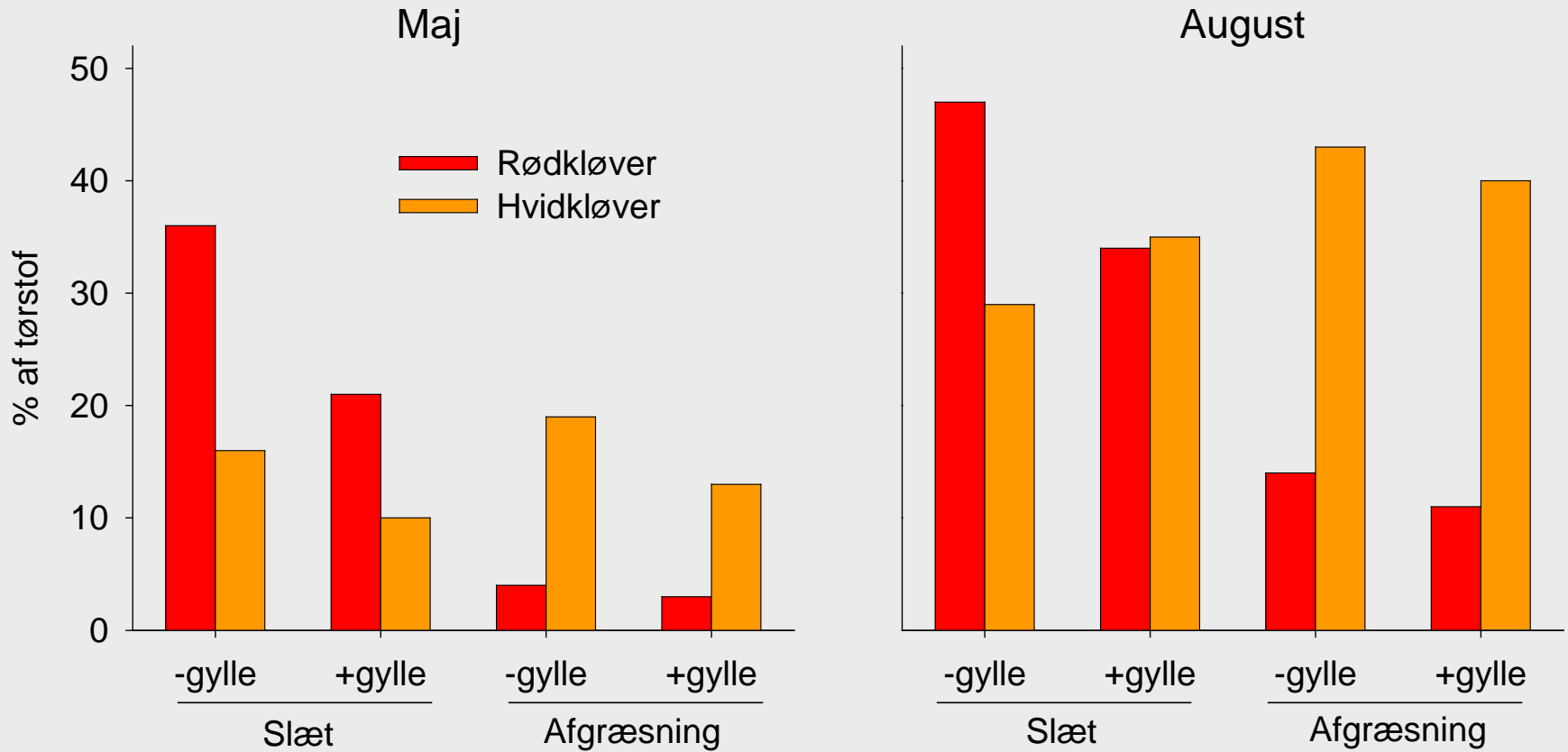

Rødkløver i blandingen

Rødkløver i blandingen

N-overskud i græsmarker

=

Tilførsel (gødning, N_2 -fiksering, deposition)

-

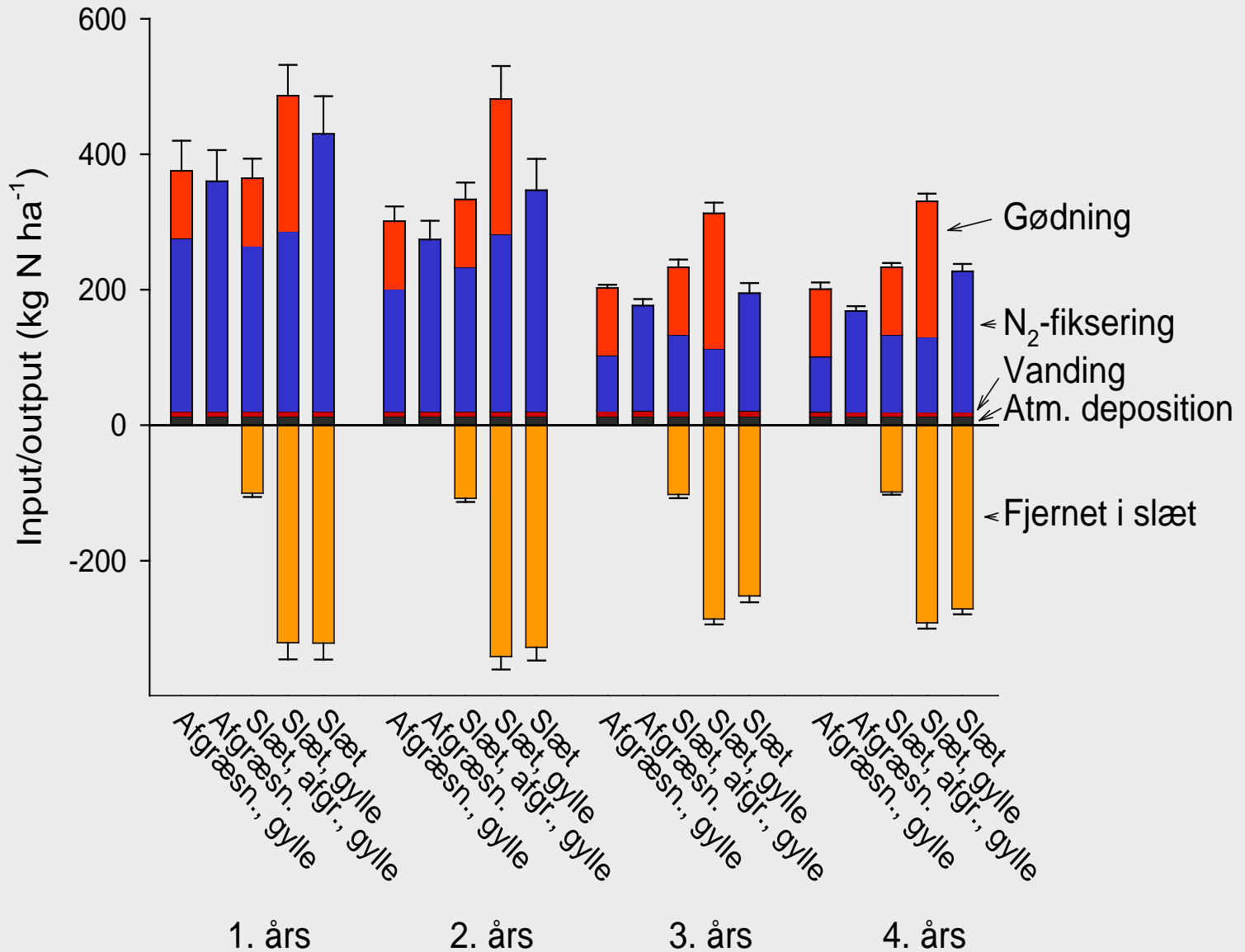
Fraførsel (plantemateriale)

Management i græsmarken

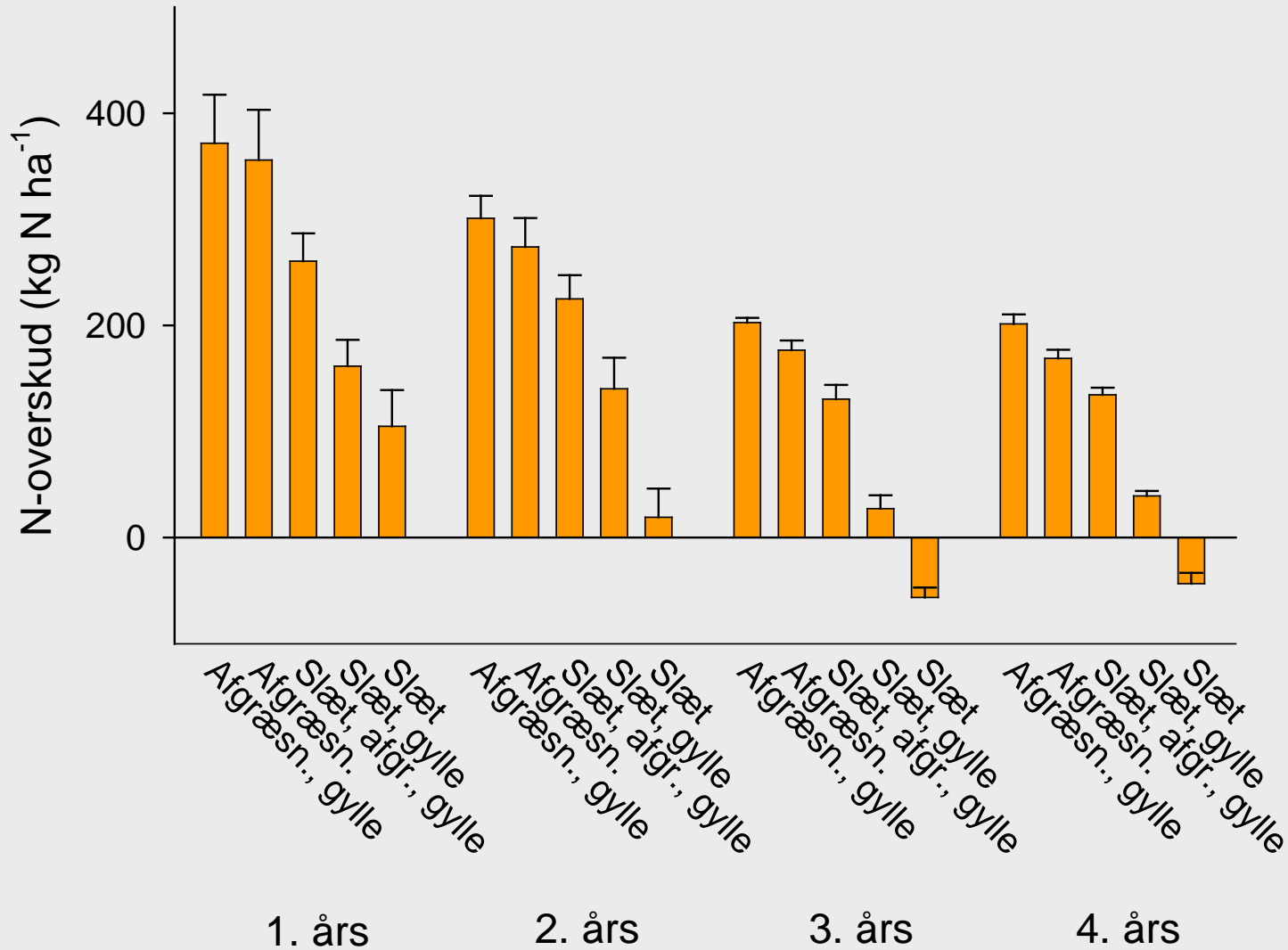
N-balance

Management i græsmarken

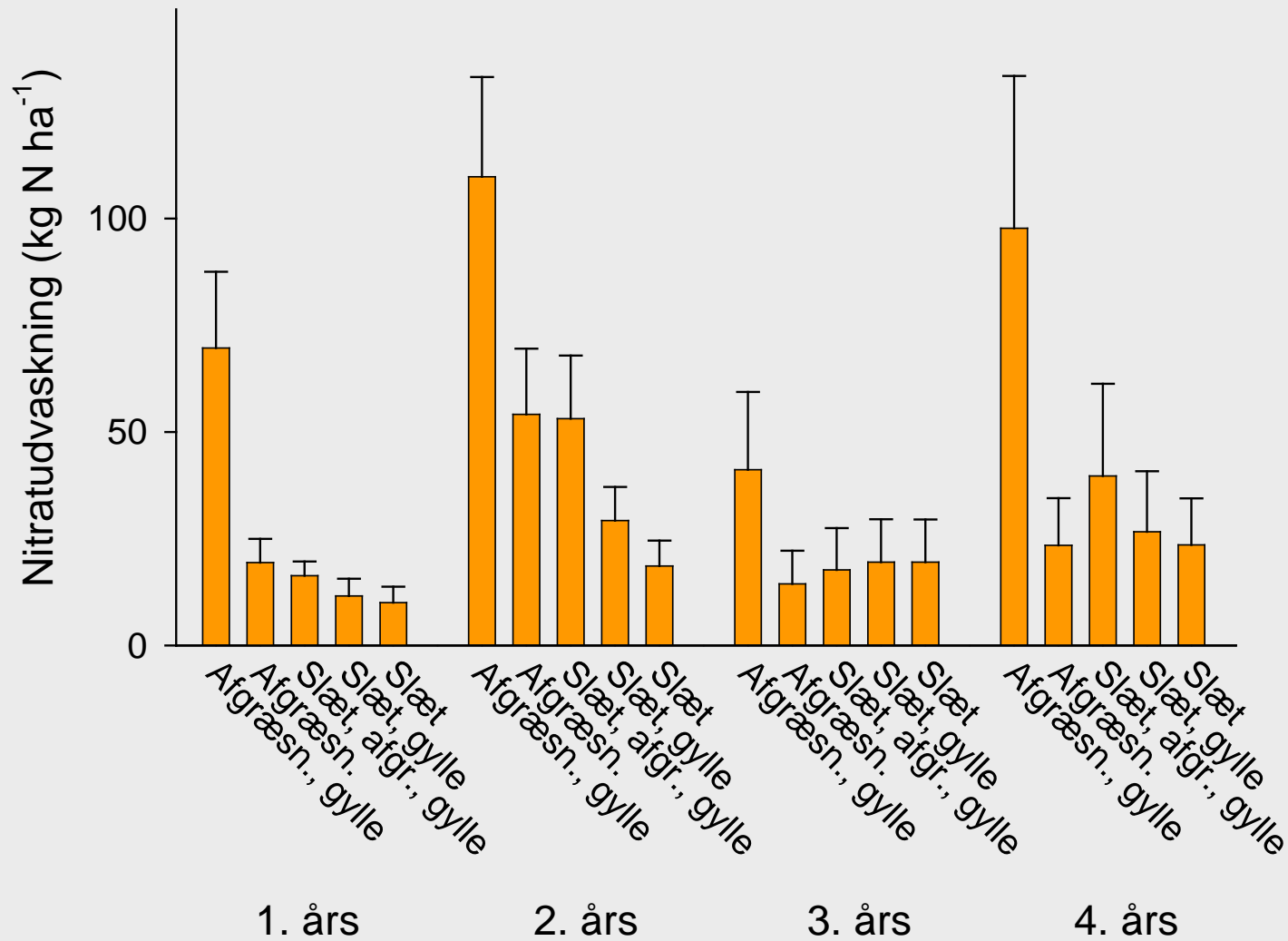
N-overskud

Management i græsmarken

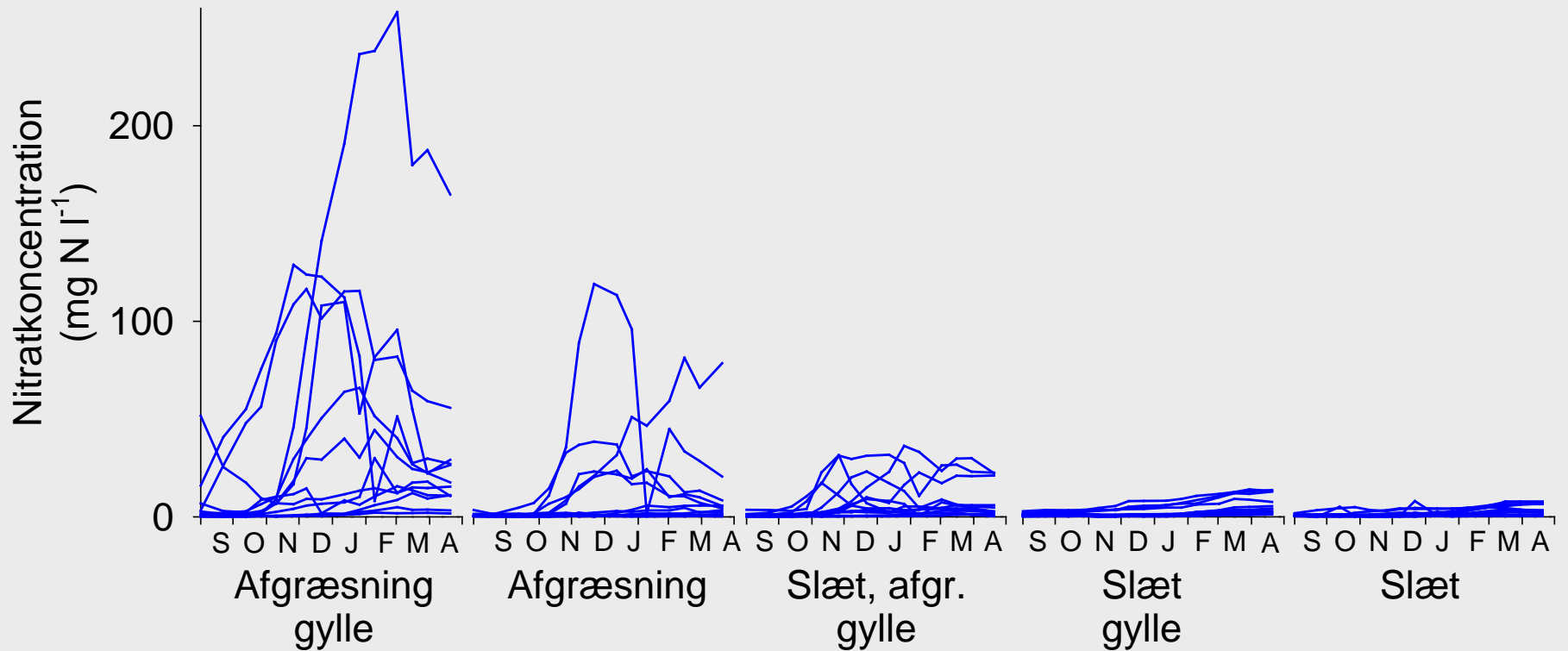
Nitratudvaskning

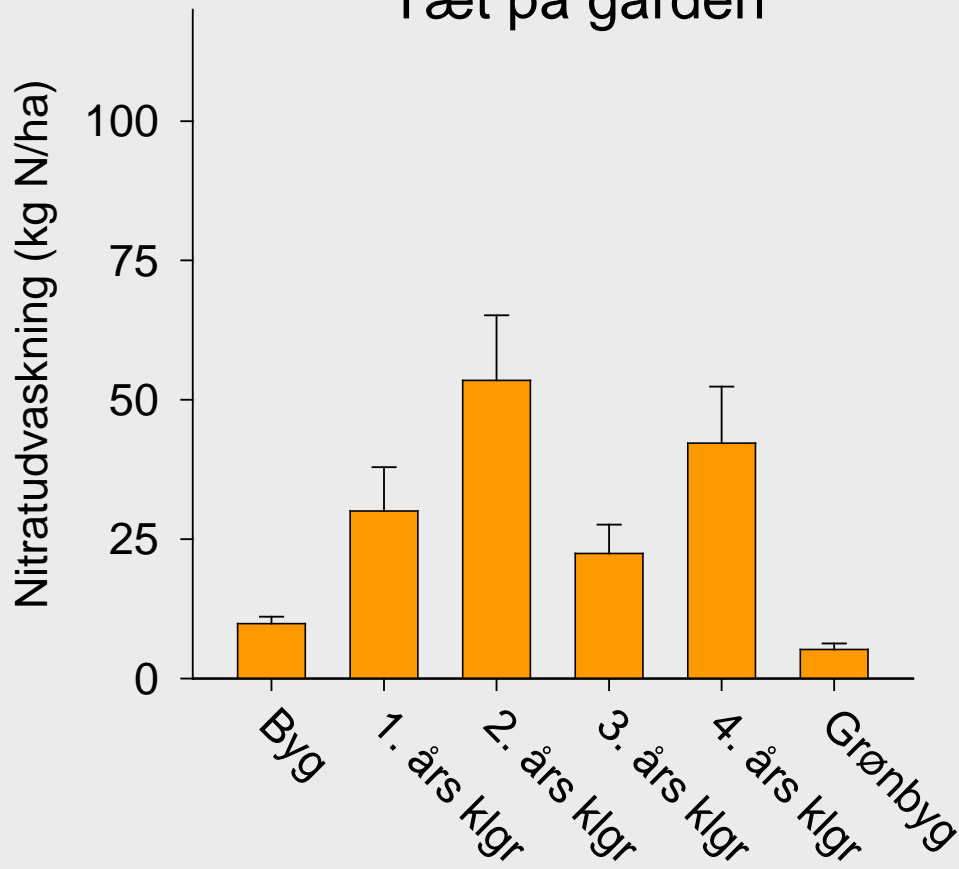
Management i græsmarken

Effekt af urinpletter

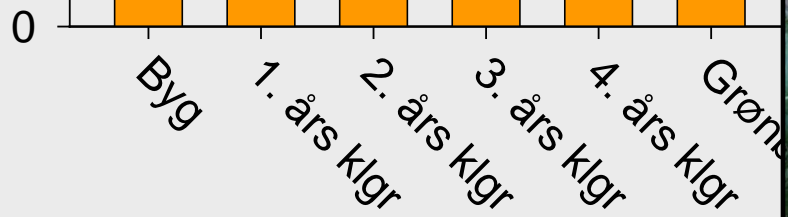
Nitratudvaskning

Tæt på gården

Nitratudvaskning

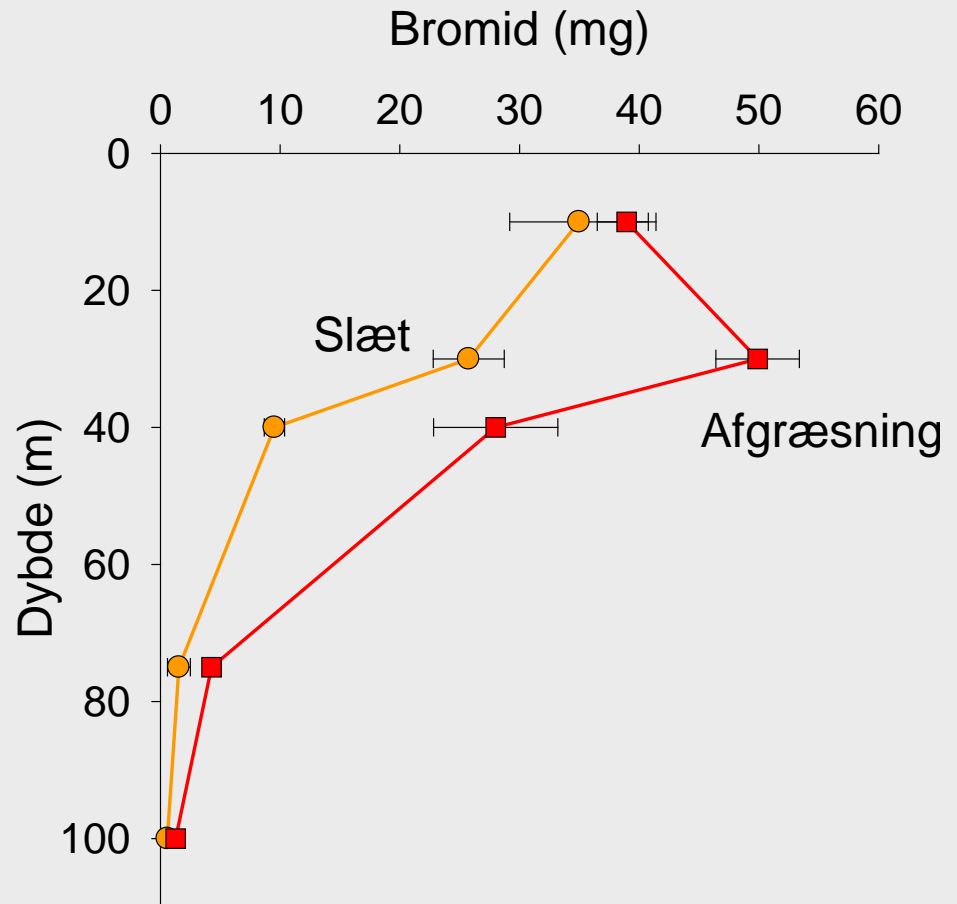
Test på gården

Effekt af kvægs tramp

Preferential strømning af vand

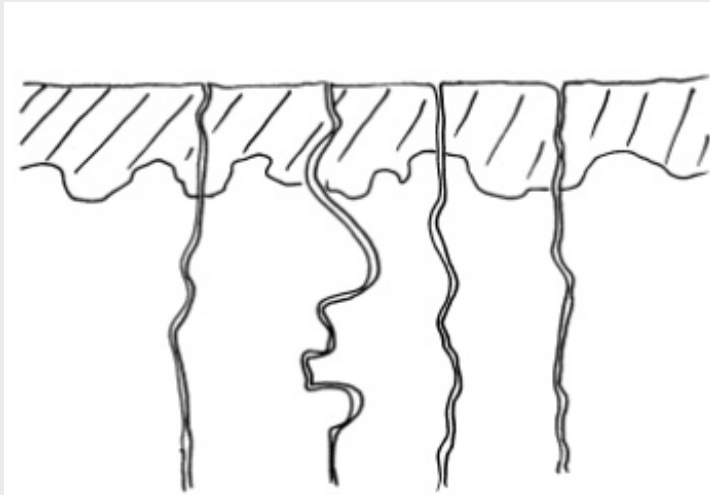
- > 3. års kløvergræs
- > Jord ved markkapacitet
- > Nedbør: 18 mm på 1 time
- > Bromid-mærket
- > Prøvetagning efter 24 timer

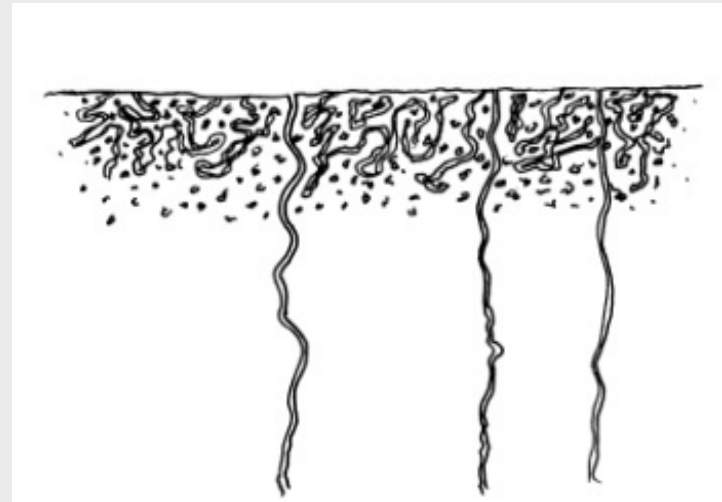
Effekt af kvægs tramp

Færre makroporer i overjorden

Afgræsning

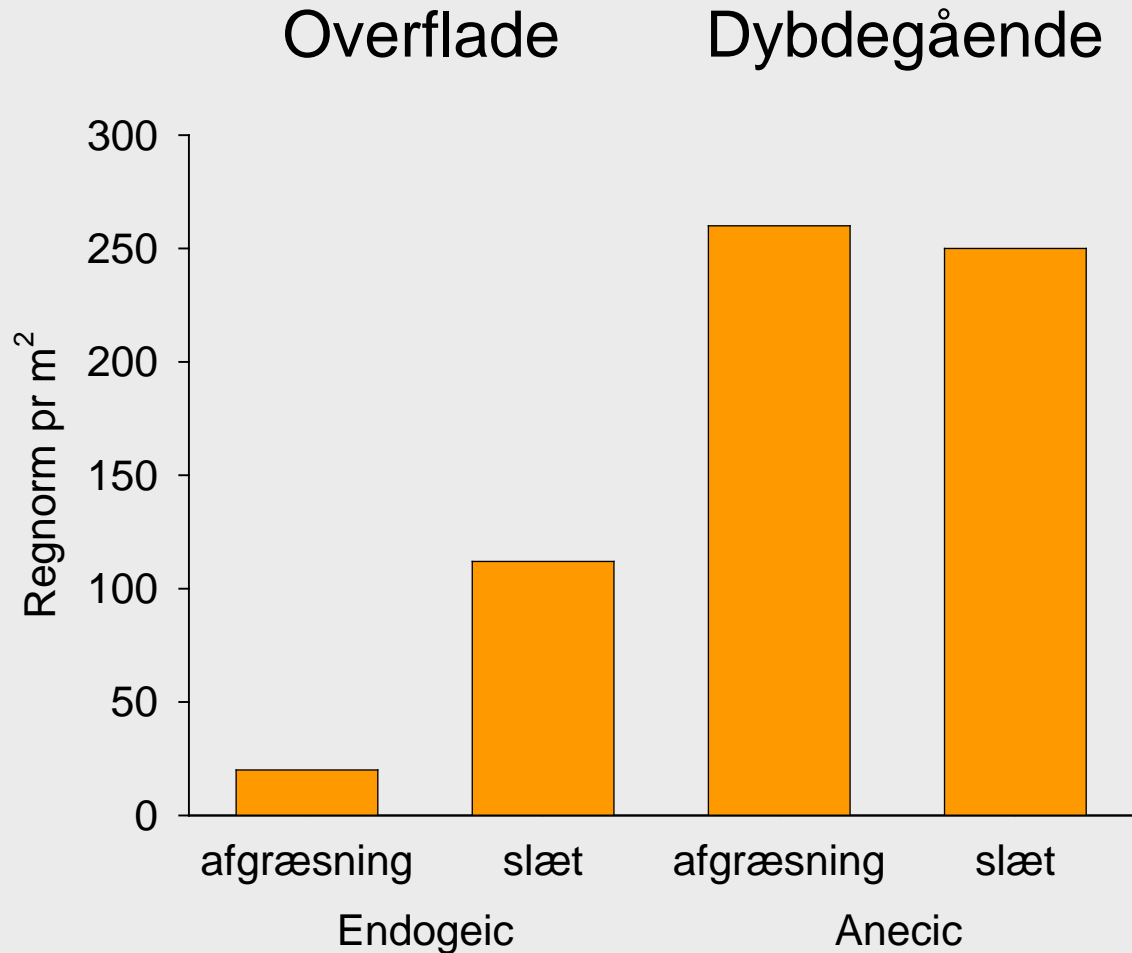

Slæt

Effekt af kvægs tramp

Færre regnorm i overjorden

Konklusion

Produktion

- Høje udbytter – faldende med alder
- Gødningsrespons markant i 3. og 4. års afgræsningsmarker
- Kløver kompenserer – giv gødning til marker med lav kløverandel
- Eftervirkning af afgræsning i hvidkløvergræs
- Rødkløver bidrager til slætudbytte – fylder mindre ved afgræsning

Næringsstofudnyttelse

- Management reducerer udvaskning (gødning/slæt)
- Grønkorn/ital. rajgræs effektiv efter ompløjning
- Stor udvaskning efter majs
- Afgræsning påvirker vandtransport i jorden

Tak for opmærksomheden!